

loojust üleültsa arvata. Kolm hundi sawad ölpasest ühe lojuksse ülle vooli; senni kui üks tema wästo al- tas tullewad taks tülli taggant sallamabti ja pur- restawad föbu, nönda et süssikond wälia kuttuwad. Nende förwakuulmine ning niña-haisutamine on ni- terrakad, et inimene pealt tuule mitte wie saea saño peale nende liggi ei sa; agga alla tuule nõib mõnni- kord 100 sañu peale liggi tulla. Kõik mis ellekar- maline pañeb neid pelgo. Agga üksikud sõnnid on enamist julged ja alkawad inimesegi wästo, kes neid äritab. Üks nisuggune julge loom olli arrinud Grodno- linna suure maantee liggidal asset piddama, kus, kui temäta talvel eino ree peal aistutas, senni teed kinni piddas lunni temale mõni pihu-täis ette wissati. Kui temale piitsa näidati, siis töötis ta sabba üles ja panni sarwed purje, et tahtis peale tulla. Obbosed on imelikkud fartliftud mete-ärgade eest; neinad tund- wad kolme saea sañu peal ärgade aisu, jäwad lohku ja targawad kui metsärg foggemata wästo juhtub kahe jalla peale püsti ehit langewad kühuli maha. Misäma suur wihamine on koddö ning mets- ärgade wahel. — Iggaühel karjal on oma allaline ellopail ühes isse metsa paigas, kusgil jõe liggidal; sellepärast teab iggaüks metsawahi üllem kui mitto karja tema metsa jao sees ellab. Sesuggusid metsa- wahi üllemid on 12, neil on 118 metsawahiti ehit- tuti ja 108 ajajad wallituse al, need wiimased on tallorahwas, kellel muud orjust ei olle kui et peawad suurvel eina teggema ja kuhja pañema, kust lojuksed

talve toitu endale leidwad. Ni pea kui eesimene lumii maha tulleb astuwad föliküttid oma üllemal eina kuhjade liggidal kollo ja käiwad ellajade jälgj möda, et teada saaks, kas fölik oma kohta jänud. Jälje suurusest tunnistatse ülles kui paljo wahu ja noori ellajaid metsas ja antakse arv kruuse ülles. Mete- ärajad sõwad puu lehti, wössusid, noore puude koort ja fölkusid rohtu. Süggise sõwad neinad ka kañar- pikku ning samblaids; talvel läivad eina kuhjade kallal ja rüüstuwad mõnnikord ka tallorahwa kuhjad ärra. — Ei tohi neid loomasid muido ainulest maha lasia enne kui Peterburist selle tarvis lubba antakse. Kui lubba on saatud siis asuvad föliküttid metsa- wahi üllemaga alla tuule metsa förwa ringi, ajajad tullewad teiselt poolt kärratsedes ja irmutuwad lojuk- sed metsast wälia, lunni küttid ühe maha lassewad. Noore sõnnide ja lehmade lihha on paljo pehmem ning maitseb parrem kui pödra liha. Suured sõnnid kaaluwad 65 ja mõnnikord liggi 90 leisikad; nahk on kaksikord ni-paks kui kõdde-ärja nahk, agga siisti nönda pehme ning ferre et trüast paljo asja ei peeta. Bialowieseri mets on 17 ruutperni koormad suur, ja liggi 2000 inimesi arvatakse, kes metsa ja lojuksse rawwitsemise tarbeks seal ellawad. — Minewal aastal anti meie Keisri herra poolest kassu, üht metsärga ellawalt kinni püüda ja Inglistoma kuüninga prauale kringituselk wia, et Londoni linna wõhera maa ellajade- aeda ka üks luulus metsärg ellama saaks.